

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 98.176 van 7 augustus 2001
in de zaak A. 107.835/IX-2944.**

In zake : Remi BLANKERS,
die woonplaats kiest bij
advocaat V. VEREECKE,
kantoor houdende te BRUGGE,
Maria Van Bourgondiëlaan 7 B

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van
Justitie,
die woonplaats kiest bij
advocaat L. VANSINGEL,
kantoor houdende te LANDEN,
Hannuitsesteenweg 103.

DE VOORZITTER VAN DE XIIe VAKANTIEKAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Remi BLANKERS op 24 juli 2001 heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing genomen op 16 juli 2001 door de directie van de gevangenis te Oudenaarde “waarbij verzoeker bij wijze van tuchtsanctie werd ontslagen uit zijn betrekking als ‘eerste man’”;

Gelet op de beschikking van 1 augustus 2001 waarbij aan de verzoekende partij het voordeel van de kosteloze rechtspleging wordt verleend;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 25 juli 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 2 augustus 2001, om 10.00 uur;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. DE BRABANDERE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat V. VEREECKE, die verschijnt voor verzoeker, en van advocaat L. VANSINGEL, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur L. VERMEIRE;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker bevindt zich naar eigen zeggen in hechtenis sinds 10 augustus 1990 en ondergaat deze sinds 27 juli 2000 in de gevangenis van Oudenaarde, alwaar hij sinds eind september 2000 tewerkgesteld is in het atelier waar volgens hem kleding wordt versneden en gesorteerd volgens materie; volgens het administratief dossier gaat het om het werkhuis poetslappen.

Door zijn inzet en goede arbeid zou hij naar eigen zeggen in juni 2001 aangesteld zijn tot "voorman", dat is de gedetineerde die verantwoordelijk is voor de samenstelling van de orders, de controle van de werklieden, de verdeling en de organisatie van het werk. De voorman zou niet alleen een beter inkomen hebben dan de andere werklieden maar ook een vertrouwenspositie bekleden, hetgeen een impact zou hebben in een gebeurlijk VI-dossier, hetzij bij het toestaan van bepaalde gunsten. De verwerende partij daarentegen legt een stuk voor waarin de gevangenisdirectie verklaart dat de functie van "voorman" in Oudenaarde niet wordt gebruikt en dat er in het werkhuis poetslappen waar verzoeker is tewerkgesteld geen sprake is van specifieke vertrouwensposities; hoogstens kan de werkleider iemand, afgaande op de zichtbare prestaties, tewerkstellen aan de pers; het zou ook niet gaan om een beter betaalde post.

1.2. Op 16 juli 2001 wordt verzoeker naar eigen zeggen "op rapport" geroepen waarbij de directrice hem mondeling mededeelt dat hij bij wijze van tuchtsanctie werd ontslagen als voorman, omdat hij medegedetineerde ONAL een slag zou hebben gegeven. Verzoeker zou dit betwist hebben maar geen gehoor gevonden hebben. Volgens verzoeker zou het gaan om een misverstand naar aanleiding van een incident dat zich op 13 juli 2001 voordeed in het werkhuis. Aangezien de dag voordien was vastgesteld dat verscheidene kledingstukken zich in de verkeerde sorteerbak bevonden, besliste de bewaarder dat een gedeelte van het werk moest worden overgedaan zonder vergoeding, iets waartegen medegedetineerde ONAL protesteerde. Aangezien verzoeker hierop niet inging, liep

medegedetineerde ONAL plots op verzoeker toe. Er zou echter geen confrontatie zijn ontstaan aangezien een aantal gedetineerden ONAL tegenhielden en tot bedaren brachten; gedetineerde ONAL zou zich later tegenover verzoeker verontschuldigd hebben.

Het is deze beslissing van de directie van de gevangenis te Oudenaarde waarvan verzoeker thans de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid vraagt.

1.3. In het tuchtverslag in het administratief dossier wordt de ten laste gelegde overtreding door de beambte op 13 juli 2001 omschreven als "Vermelde gedetineerde is slaags geraakt met medegedetineerde ONAL na een discussie over het werk, uitgelokt door ONAL. Is op cel gestuurd". De kwartierchef schrijft in dat verslag, dezelfde dag, dat het conflict zich enkel kon voordoen omdat verzoeker zijn werk perfect wil uitvoeren, dat hij zeer graag het geschil met ONAL zou bijleggen zodat beiden terug aan het werk kunnen gaan en dat volgens verzoeker "de discussie een gevolg is van een samenloop van omstandigheden". Dezelfde dag wordt verzoeker op cel gestuurd met individueel regime tot het directierapport. Het tuchtverslag vermeldt als beslissing van de directie op 16 juli 2001 "Afgezet". Volgens een in het administratief dossier opgenomen nota van de directie gedateerd 26 juli 2001, verscheen verzoeker op 16 juli 2001 op tuchtrapport voor haar. In deze nota vermeldt zij onder meer dat verzoeker aan ONAL een slag zou hebben gegeven, wat werd gezien door het verantwoordelijk personeel en gedetineerden van het werkhuis en dat, op tuchtrapport, verzoeker met klem ontkende dat hij een slag had toegediend ook al was hem vermeld dat dit effectief was vastgesteld door het personeel. Deze nota vermeldt tevens dat "Gedetineerde ONAL bevestigde dat hij een slag had gekregen en op de grond terecht kwam, maar verklaarde geen kwetsuur te hebben gehad" en stelt dat tegen verzoeker onmiddellijk drie dagen individueel regime alsmede afzetting van werk als sanctie werd uitgesproken en dat dit mondeling werd medegedeeld. In een ook in het dossier opgenomen nota van de gevangenisdirectie van 30 juli 2001 wordt onder meer vermeld dat betrokkene een medegedetineerde effectief een slag heeft toegediend maar dit, "ondanks effectief getuige door personeelsleden en medegedetineerden, ontkende" en "trachtte het slachtoffer nog te drukken om de slag te ontkennen" en dat bijgevolg betrokkene werd "afgezet van het werkhuis poetslappen". In beide nota's wordt erop gewezen dat "voor vechten in het werkhuis volgt afzetting, gelet op de ernst van de werkverstoring, de aanwezigheid van meerdere gedetineerden in eenzelfde ruimte

met een minimaal aantal personeelsleden, (...) en risico voor escalatie bij vechtpartij", en wordt gewezen op het tuchtverleden van verzoeker. Uit het dossier blijkt dat sinds 20 juli 1999 zeven tuchtsancties werden opgelegd;

2. Overwegende dat de verwerende partij aanvoert dat de bestreden handeling, als maatregel van inwendige orde, niet vatbaar is voor schorsing daar zij geen gevolgen heeft op de rechtstoestand van verzoeker en dat de omstandigheid dat zij weliswaar zijn feitelijke toestand wijzigt daaraan niets afdoet, aangezien de gedetineerden geen recht hebben op werk; dat de verwerende partij daar nog aan toevoegt dat het tuchtrecht in de gevangenis niet gelijk gesteld kan worden met het tuchtrecht van bijvoorbeeld ambtenaren, daar de finaliteit ervan is de beheersbaarheid van het systeem door het vrijwaren van de veiligheid, dat tuchtmaatregelen dus worden genomen in het belang van de overheid zelf en daarbij onmiddellijk moet kunnen worden ingespeeld op ontoelaatbare situaties, bij gebrek waarvan een gevangenis onbeheersbaar, onleefbaar en onveilig zou worden;

2.1. Overwegende dat in de huidige stand van de rechtspleging het volstaat vast te stellen dat ingevolge de bestreden beslissing verzoeker het werken wordt ontzegd en hij de daaraan verbonden beloning en sociaal contact derft, wat hem ontegensprekelijk een nadeel toebrengt; dat, ofschoon omwille van de veiligheid in gevangenissen snel en doelmatig moet kunnen worden ingegrepen en zulks een minimum aan formaliteiten rechtvaardigt, daardoor niet aangetoond is dat de genomen maatregelen geen tuchtmaatregelen zijn; dat, integendeel, in artikel 82 van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdende algemeen reglement van de strafinrichtingen het ontzeggen van arbeid uitdrukkelijk wordt opgesomd onder de tuchtsancties; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

3. Overwegende dat luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de driedubbele voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen die de vernietiging van de aangevochten rechtshandeling kunnen verantwoorden worden aangevoerd en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging ervan een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.1. Overwegende dat verzoeker aanvoert dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing hem een moeilijk te herstellen ernstig

nadeel berokkent omdat hij daardoor zijn tewerkstelling verliest en opnieuw onderaan op de wachtlijst werd ingeschreven zodat hij ten vroegste in november 2001 opnieuw in aanmerking komt voor tewerkstelling en dan onderaan de ladder als werkman : dat zou niet alleen financiële gevolgen hebben, aangezien verzoeker niet kan terugvallen op financiële hulp van buitenaf en geld nodig heeft om in zijn noodzakelijk levensonderhoud te voorzien waarbij hij als belijder van de islamitische religie een gedeelte van de reguliere voeding niet kan aannemen en aangewezen is op voedingssupplementen die hij zelf dient aan te kopen, om contact te houden met zijn familie (aankoop van postzegels, omslagen en telefoonkaarten) en om vanaf september opnieuw inschrijvingsgelden te betalen en cursussen aan te kopen, maar ook psychologische gevolgen gelet op het gebrek aan familiaal contact en verlies van een vertrouwenspositie dat uit deze beslissing zal volgen, vertrouwenspositie die bovendien voordelen biedt bij de beoordeling van andere gunsten; dat hij tevens wijst op het reclasseringsaspect van gevangenisarbeid en, weliswaar bij de feiten, op de impact bij het dossier inzake voorwaardelijke invrijheidstelling; dat dit nadeel zich volgens hem onmiddellijk zal realiseren, aangezien de bestreden beslissing onmiddellijk werd uitgevoerd, en moeilijk te herstellen zal zijn, temeer daar het herstel van verzoeker in zijn functie binnenkort onmogelijk is aangezien hij snel en definitief vervangen zal worden als voorman; dat voorts de bestreden disciplinaire straf zou kunnen leiden tot het verlies van de gunst in de periode 24 juli 2001 - 6 augustus 2001 om via een bezoektransfer zijn familie te kunnen bezoeken; dat het dreigend verlies van de gunst van de bezoektransfer, de onmiddellijke uitvoering van de beslissing waardoor verzoeker onmiddellijk werd geconfronteerd met de voornoemde nadelen en het feit dat hij binnen één, hooguit twee weken vervangen zou worden als voorman, ook ingeroepen worden om de dringende noodzakelijkheid te motiveren;

3.2.1. Overwegende dat, in zoverre verzoeker aanvoert dat hij door de bestreden beslissing de gunst van de bezoektransfer tussen 24 juli 2001 en 6 augustus 2001 dreigt te verliezen, uit het administratief dossier blijkt dat deze gunst hem niet ontnomen werd maar dat verzoeker thans effectief op bezoektransfer is zodat dit nadeel hoe dan ook niet in aanmerking kan worden genomen;

3.2.2. Overwegende, wat betreft de nadelen verband houdende met het dreigend financieel nadeel dat volgt uit het verlies van de tewerkstelling, dat verzoeker niet aantoont dat hij, zonder deze arbeid, de betrokken kosten niet meer zou kunnen dragen gedurende de periode dat hij niet zal kunnen werken, naar eigen

zeggen tot november 2001, alleszins niet dat dit nadeel enkel kan worden afgewend middels een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden beslissing; dat, immers, niet alleen niet bewezen wordt dat verzoeker niet anderszins financieel gesteund wordt, doch bovendien geen gegevens aangaande zijn huidige financiële situatie worden overgelegd; dat verzoeker weliswaar een stuk voorlegt waaruit blijkt dat hij op 14 juli 1999 over 107 frank beschikte, maar uit andere, ook door hem voorgelegde stukken, met name het verdienstenboekje 2000, blijkt dat hij in september, oktober, november en december 2000 respectievelijk 1681,2; 7875,6; 5547,66 en 9606 frank verdiende en sindsdien onafgebroken werkte; dat aldus niet aannemelijk wordt gemaakt dat verzoeker niet over een zekere financiële reserve beschikt om de periode van enkele maanden tot november 2001 te overbruggen, zeker wanneer van de opbrengst van de geleverde gevangenisarbeid krachtens artikel 66 van het voornoemd Algemeen Reglement vier tiende als beheerskosten ten voordele van de Staat worden ingehouden en de rest wordt gestort in een reservefonds, krachtens artikel 67 volledig bestemd voor het verzachten van de vrijheidsberoving overeenkomstig de onderrichtingen ter zake; dat daarbij moet worden opgemerkt dat volgens informatie verstrekt door de gevangenisdirectie, wat de voeding betreft wel degelijk rekening wordt gehouden met de religieuze overtuiging van de gedetineerden die de moslim-religie aanhangen en ook dat eventueel bepaalde kosten kunnen worden betaald uit de sociale kas van de gevangenis, meer bepaald als inschrijvingsgeld voor studies;

3.2.3. Overwegende, wat betreft de aangevoerde morele en psychologische gevolgen van het verlies van deze vertrouwenspositie, dat een moreel nadeel in principe goedge maakt kan worden door een vernietigingsarrest tenzij aan de hand van concrete gegevens aangetoond wordt dat dit niet het geval is of het evident uit de aard van de bestreden beslissing volgt; dat ter zake het ontzeggen van werk in een gevangenis niet het blamerend karakter heeft dat bijvoorbeeld de afzetting van een ambtenaar inhoudt en het ook niet die gevolgen heeft qua verlies van inkomen en sociale status; dat verzoeker ter terechtzitting niet weerlegt dat hij niet echt een vertrouwenspositie bekleedde; dat gevangenisarbeid, krachtens artikel 63, § 1 van het Algemeen Reglement, weliswaar wordt ingericht om actief bij te dragen tot de heropvoeding en sociale reclassering en in het algemeen kan worden beschouwd als een gegeven bij de reclassering en bij voorwaardelijke invrijheidstelling, zoals ook de opgelegde sanctie; dat artikel 2, 3°, c), van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de

abnormalen en de gewoontemisdadigers, als mogelijke contra-indicatie voor voorwaardelijke invrijheidstelling verwijst naar het gedrag van de veroordeelde tijdens de detentie; dat, daargelaten de vraag of de uiteenzetting van verzoeker op dat punt voldoende concreet is, bij gebrek aan informatie over eventuele aanvragen voor vervroegde invrijheidstelling, ook dat nadeel niet aangetoond wordt; dat, immers, enerzijds gevangenisarbeid als een gunst wordt beschouwd en anderzijds de bestreden sanctie redelijkerwijze niet dermate kan doorwegen bij de beoordeling van een verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling nu blijkt dat verzoeker de laatste twee jaar al zeven andere tuchtstraffen heeft opgelopen, nog los van zijn gerechtelijk verleden waarbij uit het dossier blijkt dat een eerdere voorwaardelijke invrijheidstelling werd ingetrokken omdat verzoeker tijdens een penitentiair verlof in 1997 nieuwe misdrijven pleegde waarvoor hij op 10 juli 1998 tot 10 jaar gevangenisstraf werd veroordeeld;

3.3. Overwegende derhalve dat niet is voldaan aan de voorwaarden om een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid te bevelen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
zeven augustus 2000 en een, door :

de H.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. DE BRABANDERE.